

Округли сто

АКТУЕЛНОСТИ МЕДИЦИНСКОГ ПРАВА

теорија, пракса и законодавство 6

11. април 2025. године, 10–17 часова

Институт друштвених наука, Краљице Наталије 45, Београд
Велика сала на првом спрату

Институт друштвених наука
Центар за правна истраживања

Адвокатска комора Војводине

Едиција
КЊИГЕ САЖЕТАКА

Уредник

Др Хајрија Мујовић

Програмски одбор

Др Марија Сјеничић

Др Хајрија Мујовић

Др Софија Николић Попадић

Др Марко Миленковић

Организациони одбор

Др Сања Злаћановић

Др Ранко Совиљ

Др Ивана Ситјеља

Анђелија Сивановић

Александра Бјељац

Нађаша Јевтић

АКТУЕЛНОСТИ МЕДИЦИНСКОГ ПРАВА Теорија, пракса и законодавство 6

ОКРУГЛИ СТО

11. април 2025, Београд

КЊИГА САЖЕТАКА

Адвокатска комора Војводине
Гласник АКВ
Нови Сад

Институт друштвених наука
Центар за правна истраживања
Београд

САДРЖАЈ ПРЕМА ТЕМАМА

I. ЗДРАВЉЕ И ЕКОЛОШКИ СТАНДАРДИ	6
II. АКТУЕЛНА ПИТАЊА НА ДРУГЕ ТЕМЕ.	32

I. ЗДРАВЉЕ И ЕКОЛОШКИ СТАНДАРДИ

Софија Николић Попадић	Негативни ефекти употребе вештачких ђубрива на здравље становништва и улога правних прописа / 7
Светислав Јанковић	Правна (не)освешћеност загађења животне средине цивилном авијацијом / 9
Мирјана Докмановић	Управљање шумама и парковима у Републици Србији из перспективе медицине животне средине / 12
Хајрија Мујовић	Пракса Европског суда за људска права о питањима животне средине и здравља / 14
Ивана Стјелја	Право на здраву животну средину и право на живот и здравље – савремена правна пракса / 17
Олга Јовић Прлаиновић	Еколошка права детета – право на здраву животну средину / 19
Анђелија Стевановић	Еколошке и здравствене последице оружаних сукоба – утицај на животну средину и здравље људи / 24
Светлана Јанковић	Екологија на релацији заштите животне средине и здравља људи / 27
Петра Станојевић	Теоријска разматрања о накнади нематеријалне штете као последице повреде права личности услед загађења животне средине / 30

ЕКОЛОШКЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ОРУЖАНИХ СУКОБА – УТИЦАЈ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ

Оружани сукоби имају дубоко укорењен негативан утицај на животну средину и здравље људи, чије последице трају и деценијама након завршетка сукоба. Ратови не само да узрокују директну физичку штету како људима тако и на инфраструктурним објектима, већ изазивају и дугорочне еколошке и здравствене проблеме. Оружани сукоби утичу на природну средину, пољопривредну производњу, водне ресурсе и биодиверзитет, као и на људско здравље кроз различите механизме – загађење, зрачење, болести и менталне поремећаје. Еколошке последице ратова обухватају уништавање екосистема, загађење тла, ваздуха и вода, као и употребу оружја које оставља дугорочне еколошке трагове. Употреба мина, хемијског оружја, напалм бомби и других оружја за масовно уништење, као што су биолошко и нуклеарно оружје, озбиљно угрожава

* Мастер права, истраживачица приправница Института друштвених наука у Београду, Центар за правна истраживања, andjelija.stevanovic21@gmail.com

биолошку равнотежу и природне ресурсе. Пољопривредна земљишта и шумски екосистеми често постају бојишта сукоба, а уништавање ресурса онемогућава повратак и опоравак локалних заједница. Такође, уништавање инфраструктуре и усмеравање ресурса према војним циљевима смањује могућности за обнову животне средине и економски опоравак постконфликтних територија. Здравствене последице оружаних сукоба су мултифакторске и подразумевају не само непосредне телесне повреде услед директних напада, већ и секундарне ефекте као што су ширење заразних болести због уништене здравствене инфраструктуре и несанитарних услова живота. Ове последице се додатно погоршавају у регионима где су хигијенски услови драстично погоршани, а медицински ресурси и професионалци недоступни. Загађење ваздуха и воде, као и присутност опасних хемикалија, може довести до озбиљних хроничних болести, укључујући респираторне проблеме, болести коже и канцерогене ефекте. Такође, ментално здравље становништва које је преживело ратне трауме трпи значајне последице, укључујући појаву посттрауматског стресног поремећаја (ПТСП), депресије и анксиозности, који дугорочно утичу на квалитет живота. Један од кључних изазова у постконфликтним регионима је обнова и реконструкција, која захтева не само физичко чишћење и рехабилитацију уништених ресурса, већ и значајну здравствену помоћ, обезбеђивање основних услова за живот и унапређење животне средине. Последице ратова по екологију и здравље људи захтевају свеобухватан приступ у који су укључене међународне организације, владине и невладине ор-

ганизације, као и локалне заједнице, у циљу што брже рехабилитације погођених подручја. Традиционална правила међународног хуманитарног права нису довољна да би заштитила животну средину јер су креирана у потпуно другачијем амбијенту и била су усмерена да заштите суверена права држава или њихове имовинске захтеве. Велики број правила односи се на заштиту лица у оружаним сукобима и углавном се ради о правилима која су примењива на међународне оружане сукобе, али када се ради о потреби заштите животне средине у оружаним сукобима уопште није од значаја о којој врсти сукоба се ради.

Кључне речи: оружани сукоби, заштита животне средине, здравље, оружје за масовно уништење, здравствене последице оружаних сукоба

АКТУЕЛНОСТИ МЕДИЦИНСКОГ ПРАВА

Теорија, пракса и законодавство

6

ОКРУГЛИ СТО

11. април 2025, Београд

Књига сажетака

Адвокатска комора Војводине

Гласник АКВ

Нови Сад

Институт друштвених наука

Центар за правна истраживања

Београд

За издаваче

Др Александар Тодоровић

Др Горан Башић

Технички уредник и коректор

Јелица Недић

Дизајн корица

Огњен Одобашић

Компјутерски слог

Таијана Божич

Штампа

OFFSET PRINT, Нови Сад

2025.

ISBN-978-86-905844-3-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

349:61(048.3)
614.253.83(048.3)

ОКРУГЛИ сто Актуелности медицинског права: теорија, пракса и законодавство (6 ;
2025 ; Београд)

Књига сажетака / 6. округли сто Актуелности медицинског права: теорија, пракса
и законодавство, 11. април 2025, Београд ; [уредник Хајрија Мујовић]. - Нови Сад :
Адвокатска комора Војводине ; Београд : Институт друштвених наука, 2025 (Нови Сад
: Offset print). - 56, 52 стр. ; 17 см. - (Едиција Књиге сажетака / Адвокатска комора
Војводине ; књ. 6)

Приштампан језички истоветан текст штампан лат. - Оба текста штампана у међусобно
обрнутим смеровима. - Тираж 30.

ISBN 978-86-905844-3-7

а) Медицинско право - Апстракти б) Здравствена заштита - Правни аспект - Апстракти
в) Пацијенти - Правна заштита - Апстракти

COBISS.SR-ID 165129993